Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en redegørelse om, hvordan lovgivnigen og de offentlige ordninger kan udvikles, så det bliver økonomisk lettere og mere attraktivt at få og forsørge børn i Grønland. Redegørelsen skal belyse forskellige muligheder, deres forventede betydning for børnefamilier og befolkningsudviklingen samt de økonomiske konskevenser. Redegørelsen skal danne grundlag for fremtidige politiske beslutnigner og forelægges Inatsisartut senest FM2028.
(Medlem af Inatsisartut, Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut)

og

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at undersøge, hvilke konsekvenser det vil have at afskaffe forældrebetalingen i daginstitutioner, herunder vuggestuer og børnehaver, i hele Grønland. Resultatet af undersøgelsen skal fremlægges inden FM2027.
(Medlem af Inatsisartut, Lars Poulsen, Siumut)

Svarnotat
(Naalakkersuisoq for Børn, Unge, Justitsområdet og Ligestilling)
1. behandling

Tak til medlem af Inatsisartut, Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut og Lars Poulsen, Siumut, for fremsættelsen af forslaget om dette vigtige emne.

Naalakkersuisut er enig i, at børn er vores lands fremtid. Derfor skal vi som samfund skabe de bedst mulige rammer for, at mennesker, der ønsker at stifte familie og få børn, også har mulighed for det. Økonomiske forhold bør ikke begrænse familiers ønske om at få eller forsørge flere børn eller stå i vejen for en tryg hverdag. Det er vores ansvar at skabe rammer, der giver familier tryghed og mulighed for at vælge børn til uden frygt for, om økonomien kan bære.

Naalakkersuisut anerkender samtidig, at mange familier oplever et økonomisk pres, som følge af de generelt høje leveomkostninger. Naalakkersuisut anerkender ligeledes at udgifterne forbundet med at have børn kan udgøre en betydelig del af familiers økonomi, herunder udgifter til daginstitutioner.

Naalakkersuisut finder det derfor vigtigt, at de hensyn, der ligger til grund for forslagene, undersøges nærmere. Naalakkersuisut ønsker at gøre det nemmere at være småbørnsfamilie, hvorfor forslaget i punkt 396 om at undersøge af de økonomiske konsekvenser af at afskaffe forældrebetaling allerede er igangsat i samarbejde med Departementet for Finanser. Undersøgelsen skal forelægges Inatsisartut FM2027.

Derudover ønsker Naalakkersuisut, at redegørelsen i punkt 336 indarbejdes i det allerede igangsatte arbejde som følge af punkt 174 fra FM 2026. Ved behandlingen af punktet besluttede Inatsisartut, at Naalakkersuisut skal udarbejde en handlingsplan for forbedring af familielivet i Grønland. Ved at inddrage forslaget i den kommende handlingsplan sikres en koordineret og helhedsorienteret tilgang til den kommende handlingsplan som skal være udarbejdet til EM2027.

Handlingsplanen skal forbedre forholdene for familier generelt, og den skal ligeledes være hensigtsmæssig for, at flere mennesker vælger at få børn. Dette indebærer tiltag rettet mod det manglende personale i daginstitutioner, vejledning i opdragelse, der skal give ansvaret tilbage til forældrene. Desuden skal handlingsplanen adressere de økonomiske udfordringer, der relaterer sig til at være forældre i mindre byer og bosteder.
Det forudsættes derfor, at der i redegørelsen skal analyseres de ressourcemæssige konsekvenser af de foreslåede tiltag og sammenholde disse med de forventede resultater og gevinster med henblik på at understøtte politiske prioriteringer og finansieringsovervejelser.
Arbejdet med at forberede den kommende redegørelse samt undersøgelsen af mulighederne for at afskaffe forældrebetaling i daginstitutioner, frem mod næste års finanslov vil blandt andet ske i samarbejde med kommunerne og Departementet for Finanser.

De hensyn og målsætninger, der fremføres i pkt. 336, finder Naalakkersuisut vigtigt at indarbejde i den nævnte handlingsplan. Herunder mulighederne for at udvikle lovgivningen og de offentlige ordninger, så det bliver lettere og mere attraktivt at få børn i Grønland.

På denne baggrund indstiller Naalakkersuisut forslaget EM2026/396 til vedtagelse og fremsætter hermed følgende ændringsforslag til forslaget EM2026/336:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at udarbejde en redegørelse for, hvordan lovgivning og offentlige ordninger kan udvikles med henblik på at gøre det økonomisk lettere og mere attraktivt at få og forsørge børn i Grønland, indarbejdes i arbejdet med den allerede vedtagne handlingsplan for forbedring af familielivet i Grønland. Handlingsplanen skal fremlægges til EM 2027.

Med disse ord vil jeg overlade punktet til Inatsisartuts velvillige behandling.